

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo

Sendt per e-post til: postmottak@nfd.dep.no, med kopi til: cgl@nfd.dep.no

Oslo, 29. april 2020

HØRING – FORSLAG TIL MIDLERTIDIG LOV OM UNNTAK FRA KRAV TIL FYSISK MØTE MV. I FORETAKSLOVGIVNINGEN (TILTAK FOR Å AVHJELPE KONSEKVENSENE AV COVID-19)

1 INNLEDNING

Det vises til Nærings- og fiskeridepartementets høringsbrev 27. april 2020 i forbindelse med forslag til midlertidig lov om unntak fra krav til fysisk møte mv. i foretakslovgivningen (tiltak for å avhjelpe konsekvensene av covid-19).

Overordnet, støtter Wikborg Rein Advokatfirma AS ("**Wikborg Rein**") departementets forslag. Ut fra dagens situasjon er det vanskelig å forutsi hvilken innvirkning spredningen av korona-viruset vil ha på samfunnet og dermed hvilke smittevernstiltak som til enhver vil gjelde i Norge og i verden for øvrig. Hensynet til selskapers og andre foretaks forutberegnelighet tilsier derfor at det vedtas en midlertidig lov om unntak fra krav til fysiske styremøter, generalforsamlinger og tilsvarende møter i andre foretaks eier- og styringsorganer. Vår erfaring etter at vi nå har lagt bak oss flere uker med restriksjoner og anbefaler fra myndighetenes side for å unngå spredning av viruset, er at departementets lovforslag imøtekommer et praktisk behov. Lovforslaget ligger nær opp til reguleringen i midlertidig forskrift om unntak fra reglene om fysisk møte i blant annet aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som følge av utbruddet av covid-19. Vår opplevelse er at reguleringen i unntaksforskriftene har fungert tilfredsstillende.

Vi bemerker også at erfaringene basert på unntaksforskriftene og sett i lys av at avholdelse av styremøter, generalforsamlinger etc. bare kan avholdes innenfor rammene av kravet til at saksbehandlingen skal være forsvarlig og selskapslovgivningens øvrige alminnelige prinsipper om krav til likebehandling, forbud mot myndighetsmisbruk osv., gir departementet en foranledning til å vurdere permanente endringer i aksjelovgivningens og den øvrige selskapslovgivningens regler for avholdelse av eier – og styremøter. Uavhengig av situasjonen rundt korona tilsier hensynet til en effektiv og smidig eierstyring og selskapsledelse fleksibilitet på dette punkt. Det kan dessverre heller ikke utelukkes at samfunnet også i fremtiden kan rammes av tilsvarende kriser som gir behov for slike regler. Det er ikke bare i situasjoner med virus-spredning hvor behovet for fleksibilitet oppstår. Askeskyen som spredte seg fra en islandske vulkanen i 2010 er ett eksempel på en situasjonen som foranlediget tilsvarende problemstillinger som de vi i dag møter.

Wikborg Reins merknader til den foreslåtte loven følger nedenfor. Vi har forståelse for at departementet arbeider under tidspress, og har nedenfor lagt vekt på dette.

2 WIKBORG REINS MERKNADER TIL DE FORESLÅTTE FORSKRIFTENE

2.1 Unntaksforskriftenes varighet

Sett i lys av lovens formål, jf. lovforslagets § 1-1 første ledd, støtter Wikborg Rein den foreslåtte varigheten. Det lar seg ikke gjøre nå å forutsi hvor lenge myndighetenes smitteverntiltak vil vare, og slik departementet selv peker på kan Stortinget forlenge lovens varighet ved nytt lovvedtak. I denne forbindelse spiller det også en rolle at møter det er innkalt til innenfor lovens varighet (31. oktober 2020) kan avholdes i henhold til lovens bestemmelser. Dette gir etter vår mening foretakene en nødvendig og tilstrekkelig grad av forutsigbarhet, forutsatt at departementet – dersom situasjonen skulle tilsi det – varsler mulig forlenging i rimelig forkant av tidspunktet for lovens opphevelse.

2.2 Unntaksbestemmelsenes formulering i forslaget § 2-2 (1) og § 2-3 (1)

Den foreslåtte unntaksbestemmelsen i § 2-2 første ledd om avholdelse av styremøte uten fysisk møte er formulert slik: "*Styrets leder kan beslutte at styret skal behandle og avgjøre enhver sak ved bruk av elektroniske hjelpemidler, skriftlig eller på annen betryggende måte uten at styremedlemmene er fysisk samlet.*" Forslaget til § 2-3 første ledd om unntak fra krav til avholdelse av fysisk generalforsamling mv. er formulert slik: "*Styret kan beslutte at generalforsamling skal avholde helt eller delvis uten fysisk møte, herunder ved bruk av elektroniske hjelpemidler.*" Ordlyden "*herunder ved bruk av elektroniske hjelpemidler*" tilsier at avholdelse av skriftlig generalforsamling er en alternativ form for avholdelse av generalforsamling uten møte som er likestilt med alternativet avholdelse ved bruk av elektroniske hjelpemidler. I merknadene til den foreslåtte bestemmelsen i § 2-3 skriver departementet imidlertid at det "*normalt*" ikke er forsvarlig med utelukkende skriftlig saksbehandling av saker som skal behandles av generalforsamlingen. Det er ikke helt klart hva departementet mener med denne merknaden. Dersom formålet er å heve terskelen for styrets forsvarlighetsvurdering ved rent skriftlig behandling mener vi det burde kommet til uttrykk i lovens ordlyd.

Vi bemerker at en behandling med skriftlig forhåndsstemme kombinert med anledning for aksjeeierne til å stille spørsmål til selskapet ved skriftlig henvendelse kan være en praktisk form for avholdelse av generalforsamling. Ut fra hensynet til selskapenes behov for forutberegnelighet og for å kunne planlegge gjennomføringen av en generalforsamling, gir reglene om forenklet behandling i § 5-7 som følge av enkeltaksjeeiers "*vetorett*" mot behandlingsformen ikke alltid en hensiktsmessig løsning i selskaper med et visst antall aksjeeiere. Forsvarligheten av en rent skriftlig behandling må vurderes konkret, ut fra sakstype, aksjonærsammensetning osv. Mot denne bakgrunn stiller vi spørsmål ved grunnlaget for å hevde at slik behandling "*normalt*" ikke er forsvarlig.

2.3 Vilkåret om "betryggende kontroll" av deltakelse og stemmegivning

Etter forslaget § 2-3 annet ledd annet punktum er det et vilkår at aksjeeiernes deltakelse og stemmegivning "*kan*" kontrolleres på betryggende måte. Vilket gjelder i tillegg til det foreslåtte forsvarlighetsvilkåret i § 2-3 annet ledd første punktum, selv om det vel neppe er mulig å se for seg at den av styret valgte behandlingsform kan anses som "forsvarlig" dersom det ikke er mulig å kontrollere aksjeeiernes deltakelse og stemmegivning på en betryggende måte. Når det nærmere gjelder vilkåret om "*betryggende*" kontroll vil det i utgangspunktet være opp til styret å vurdere hva som ut fra omstendighetene er "*betryggende*" og om styret etter omstendighetene vil ha plikt til faktisk å kontrollere aksjeeiernes deltakelse og stemmegivning, jf. ordlyden "*kan*". I merknadene til forslaget til

§ 2-3 annet ledd annet punktum skriver imidlertid departementet at styret ved skriftlig forhåndsstemming "må" benytte en betryggende måte for å autentisere avsenderen. Dersom meningen er at det skal gjelde et ubetinget krav om autentisering av avsenderen ved skriftlig forhåndsstemme bør dette fremgå direkte av ordlyden, jf. forslaget til § 1-3 om at unntaksloven ved motstrid har forrang foran bestemmelser i aksjelovene og vedtektene.

Med vennlig hilsen,

Wikborg Rein Advokatfirma AS

Filip Truyen (sign.)